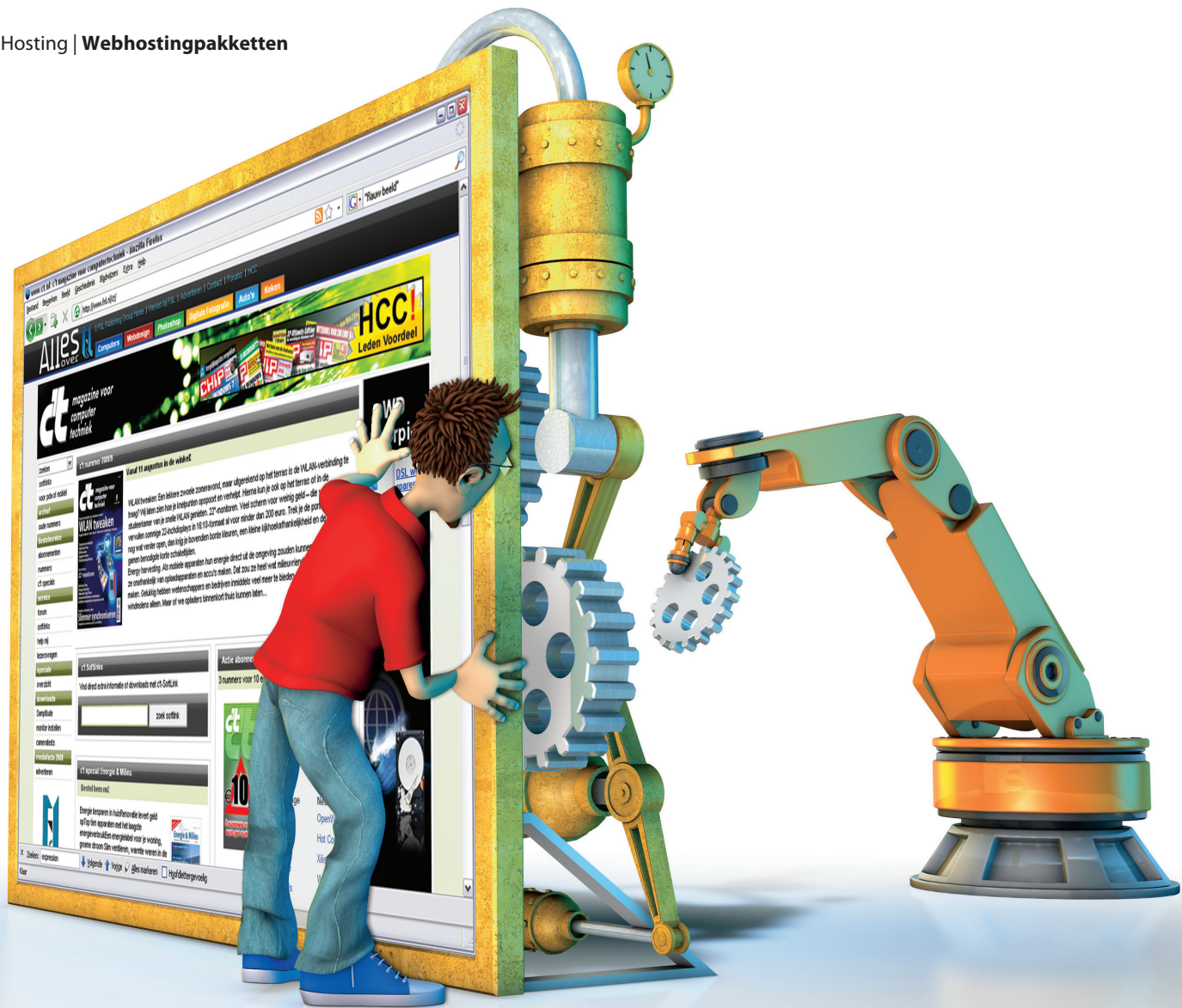

Holger Bleich, Noud van Kruijsbergen

Achter de schermen

Zo kies je de optimale hoster

Als webmaster is het vaak moeilijk kiezen bij welke webhoster je je website wilt uploaden. Door het grote aantal functies is het moeilijk in te schatten wat er nou echt nodig is. Dat wordt je ook nog eens lastiger gemaakt doordat providers elkaar met allerlei aanbiedingen proberen te overtroeven. Alleen als je je niet laat verblinden door alle beloofde pracht en praal en de diverse mogelijkheden uit elkaar kunt houden, kun je de juiste keuze maken.

Tientallen providers struikelen over elkaar heen om je met allerlei al dan niet tijdelijke aanbiedingen over de streep te trekken je website bij hen te hosten. Met steeds andere aanbiedingen en telkens weer nieuwe features proberen ze je tot een contract te verleiden. Alleen kom je er als webmaster vaak pas achter dat je voor een verkeerd pakket hebt gekozen als de pagina's al online staan. Dan is het meestal al te laat om het nog te veranderen en zit je minimaal een jaar vast aan dat contract.

Zomaar voor iets tekenen wat wel interessant lijkt, is dus geen goed idee. Voordat

je concrete aanbiedingen gaat vergelijken, moet je eerst goed nadenken wat je eisen zijn. Gaat het om een kleine homepage van een vereniging, of wordt het meer een ingewikkeld project voor een internetwinkel? Verwacht je veel netwerkverkeer of niet? Welke functies, scripttalen of databaseversies heb je per se nodig en wat valt eerder onder de categorie 'leuk voor erbij'? Hoeveel bezoekers verwacht je ongeveer, welke performance en welk netwerkverkeer is dan nodig? Als je daar niet realistisch en eerlijk tegenover jezelf in bent, zal je daar later misschien duur voor moeten betalen.

Serverdeling

De term webhosting staat in de praktijk meestal voor de zogenaamde shared hosting. Een provider zet dan meerdere websites van verschillende klanten op één server. Elke klant krijgt via FTP toegang tot zijn eigen home-directory. Daar mag je bestanden opslaan en submappen aanmaken. Via het bijbehorende domein zijn de websitebestanden in de home-directory voor iedereen op te roepen.

Shared-hosting-klanten hebben prettig weinig met administratieve taken te maken. De provider zorgt voor het serverbeheer en

maakt vaak ook regelmatig back-ups van de gegevens. Je moet dan de serverruimte en de resources van de computer wel met een onbekend aantal burendelen. Als de server alleen statische webpagina's zou moeten afleveren is dat geen probleem, maar vaak moet deze ook scripts en databaseoperaties uitvoeren, wat al snel flink meer resources vreet.

Er zijn dan ook drie factoren waar je als klant geen invloed op hebt en die belangrijk zijn voor de performance van je website: de hardware-uitrusting van de server, het aantal serverbenaderingen en het resourceverbruik van de naburige websites. Sites op shared-hosting-servers zijn dus onderhevig aan performanceschommelingen. In drukke tijden, vooral in de avonduren tussen 17:00 en 20:00 uur, is het oproepen van webpagina's vaak duidelijk trager omdat servers dan sterker belast worden. Als een server dan al bijna tegen zijn grenzen aan zit, kan de laadtijd zelfs veelvoudigen.

Mijn huis

Als je bepaalde hardwareprestaties gegarandeerd wilt hebben om een aantal diensten betrouwbaar aan te kunnen bieden, kom je niet om een eigen server heen. Veel webhosters bieden deze zogeheten dedicated machines te huur aan. Dat is wel (aanmerkelijk) duurder dan een shared-hosting-pakket, maar je krijgt een vast gedefinieerd hardwareplatform, dat in het rekencentrum van de provider alleen voor jouw website verantwoordelijk is. Als de eisen toenemen, kun je in het rekencentrum een tweede server huren om daar bijvoorbeeld een sterk gegroeide database op te zetten. Een upgrade van afzonderlijke componenten is daarentegen meestal niet mogelijk, omdat een dergelijke handmatige ingreep te duur wordt.

Dedicated servers zijn er in root- en in managed-versies. Een root-server wordt door een provider bij wijze van spreken kant-en-klaar afgeleverd met een geïnstalleerde Linux-distributie of als Windows-server. Als hij je het administratorwachtwoord heeft overhandigd, ben je verder zelf verantwoordelijk voor het beheer van het systeem. Je moet er bijvoorbeeld met regelmatige veiligheidsupdates voor zorgen dat de server tegen aanvallen vanuit internet beschermd blijft.

Het klinkt wel heel aantrekkelijk om heer in eigen huis te zijn, maar een slecht beheerde root-server kan een gevaarlijk wapen zijn, bijvoorbeeld als die door een aanval met een rootkit wordt gekaapt en misbruikt om spam te verspreiden. Als je niet genoeg tijd en kennis hebt, kun je dus beter geen root-server nemen. Providers bieden voor dergelijke gevallen tegen extra kosten aan om het servermanagement over te nemen. Je krijgt dan, net als bij shared hosting, alleen FTP- en usershell-toegang tot de server. Updates en nieuwe software worden dan door de provider geïnstalleerd.

De webhosters maken het je allesbehalve makkelijk om het geschikte pakket voor je website te vinden. We hebben door de ogen

van een onervaren gebruiker gekeken naar het aanbod aan shared hosting. Daarbij hebben we erop gelet dat de sites van de hosters ook voor beginners voldoende informatie geven zonder verwarring op te roepen en niet leiden tot het afsluiten van een contract dat niet aan je wensen voldoet.

Op de websites van de hosters is het vaak even zoeken om alle informatie over de diverse pakketten bij elkaar te sprokkelen. De teneur die bij aanbieders van abonnementen voor mobiele telefoons en internetverbindingen al langer gaande is om via allerlei drukke webpagina's de relevante informatie zoveel mogelijk te verstoppert, heeft zich spijtig genoeg ook bij webhosters doorgezet. En dus zijn er aanbiedingen in de trant van de eerste drie maanden voor 1 euro per maand en daarna afhankelijk van het pakket een ander bedrag, maar soms is moeilijk te achterhalen hoelang je dan aan zo'n contract vastzit, oftewel wat je uiteindelijk in totaal kwijt bent. Ook wordt er volop gestunt met tijdelijk geen set-upkosten of met een gratis .nl-domeinnaam.

Wat je sowieso in de gaten moet houden, is dat de prijzen op deze sites soms concurrerend lijken, maar vaak ook bedoeld zijn voor bedrijven, waardoor er nog geen BTW bij opgeteld is. Bij sommige aanbieders moet je eerst al een heel eind het bestelproces door voordat je achter het uiteindelijke bedrag komt dat je in totaal (en daarmee effectief per maand) kwijt zult zijn.

Toch is het noodzakelijk de totaalprijzen te vergelijken en je niet blind te staren op maandbedragen. Bij het 'C klein'-pakket van hostingbedrijf.net betaal je € 4,20 per maand, en € 10 euro per jaar voor het registreren van de domeinnaam, oftewel € 70 per jaar. Het 1-euro-pakket van B-SMARThosting heeft als extra kosten ook € 10 voor de domeinnaam en daarnaast € 6 instelkosten. Dat is dan met

€ 33 voor het eerste jaar de helft goedkoper. Daarvoor krijg je dan ook half zoveel webruimte, maar weer wel meer dataverkeer.

Het kan nog goedkoper: voor € 28,50 per jaar, inclusief domeinnaam, krijg je bij Hosting 2GO maar liefst 2,5 GB webruimte en 30 GB dataverkeer, maar daar staat tegenover dat er geen telefonische helpdesk is en dat alle communicatie via een online klantensysteem gaat. Het is duidelijk dat het uit de lengte of uit de breedte moet komen. Strato heeft een Power-Web-pakket waarvoor je inclusief domeinnaam het eerste jaar € 75 kwijt bent, maar dan heb je wel zeven dagen in de week een gratis telefonische helpdesk tot je beschikking.

Bij deze aanbiedingen geldt allemaal dat je een virtuele server op basis van een Linux-distributie tot je beschikking krijgt. Als je een Windows-omgeving wilt om je website te hosten, liggen de prijzen meestal hoger. Dat komt voor een deel natuurlijk omdat er voor een Windows Server-versie licentiekosten betaald moeten worden en voor Linux niet.

Helaas werken een groot aantal hosters op hun websites inmiddels ook met de sterretjes en voetnoten zoals je die kent van de aanbieders van mobiele abonnementen. Die maken een overzicht van daadwerkelijke kosten, contractduur en opzeggingsmogelijkheden er zeker niet makkelijker op. Het is daarom aan te raden de algemene voorwaarden goed door te lezen, maar de meeste mensen slaan dat over omdat het vaak saaie en juridische teksten zijn.

In de praktijk blijft er niet veel anders over dan met een rekenmachine in de hand een eigen overzicht te maken van de pakketten die aan je eisen voldoen wat betreft webruimte en dataverkeer.

Plek zat

Voor je persoonlijke website is een domeinnaam en wat webruimte vaak al voldoende.

The screenshot shows the Strato website interface. At the top, there's a navigation bar with links like 'Startpagina', 'Over STRATO', 'Pers', 'Partner worden', 'FAQ's', and 'Klantlogin'. Below this is a main banner area with a woman sitting at a desk, and a large orange button that says 'Maak nu je eigen website!'. To the right of the banner is a 'Domeincheck' section with a search bar and a 'Nu controleren' button. Below the banner are several promotional boxes: 'Overstapweken tot 31-08-2009', 'Makkelijk en snel online met EasyWeb', 'Voor iedereen het juiste hostingpakket', and 'Webshops voor jouw succes op het web'. Each box contains details about the offer and a 'Meer' link.

Bij Strato lijkt het net als bij veel andere hosters bijna gratis te zijn, maar de werkelijke kosten zitten verstopt in de sterretjes en kleine lettertjes.

Maar voor moderne toepassingen als CMS'en, blogs, wiki's en forums is het vaak nodig dat de webserver scripts kan draaien. CGI en PHP moeten dus ondersteund worden. Bovendien is er een database nodig om de dynamisch gegenereerde inhoud op te slaan. De hosters hebben op deze ontwikkeling reeds geïntegreerd door deze extra functies bij al hun aanbiedingen te stoppen.

Voldoende opslagruimte met scriptinterfaces is zoals gezegd al rond de twee euro per maand verkrijgbaar. Zelfs bij deze goedkope instappakketten krijg je minimaal 500 MB opslagruimte, wat ook voor grotere websiteprojecten voldoende is. Je moet er wel op letten dat sommige hosters de ruimte die mailaccounts nodig hebben voor hun e-mails, van de webruimte aftrekken. Als je voor meerdere personen een e-mailadres aanmaakt en zij de ontvangen bijlagen op de IMAP-server laten staan, kan de ruimte snel krap worden. In dit geval is het beter als de mailaccounts een vast gedefinieerde additio-nale ruimte krijgen toegewezen.

Beperkingen in de maandelijkse data-transfer worden steeds vaker vervangen door onbeperkt dataverkeer. 50 tot 100 GB per maand lijkt ons voor een hobbysite meer dan voldoende. Mocht je dit aantal incidenteel overschrijden, dan betaal je voor die ene maand wat meer. Je moet er wel rekening mee houden dat het e-mailverkeer meestal ook in deze berekening wordt meegenomen.

Bij sommige instapaanbiedingen krijg je minder dan 50 GB vrij dataverkeer, dan moet je er wel voor zorgen dat je niet teveel bezoekers naar je site lokt. Bij HostingDiscount krijg je in het SuperDiscount-pakket maar 2 GB dataverkeer. Als je een voorbeeldberekening maakt en er op rekent dat ieder bezoek aan een niet al te ingewikkelde website

Via een online beheersmodule kun je een aantal instellingen van je shared-hosting-server aanpassen.

gemiddeld zo'n 500 kB transfer oplevert, zou je dus maximaal 4000 bezoekers per maand kunnen hebben. Als je veel afbeeldingen of Flashanimaties gebruikt kan dit al snel oplopen tot 1 MB per bezoek en dus 2000 bezoekers per maand, oftewel maximaal drie per uur. Bij meer bezoekers – of nog grotere pagina's – kan het snel peperduur worden, want voor elke extra GB moet bijbetaald worden.

De beschikbare web-ruimte kan, zoals eerder opgemerkt, opgedeeld

worden in ruimte voor de website en plek voor de e-mails. Hetzelfde geldt voor het dataverkeer van de e-mail (bv. bij mailinglijsten). Dat kan bij het totale dataverkeer worden opgeteld, maar ook een eigen maximum hebben. Het maximum voor de mail is vaak (veel) kleiner dan dat voor de website. Het is dan van belang dit verkeer goed in de gaten te houden, omdat het hard kan gaan als er een paar grote bijlagen heen en weer worden gestuurd.

Meer flexibiliteit

Meestal bevatten de hostingpakketten minimaal één gratis domeinnaam. Maar je kunt het pas domain-hosting noemen als de klant enige flexibiliteit kan worden gegarandeerd. Als je bijvoorbeeld de bij het domein horende mailservices door een andere aanbieder wilt laten hosten, moet je toegang hebben tot het MX-record van het DNS-record dat bij de domeinnaam hoort, om daar de nieuwe mailhost te kunnen instellen. Dat kan tegenwoordig bij bijna alle webhosters. Je krijgt echter pas volledige flexibiliteit als je ook de bij het domein horende nameserver (NS) zelf kunt bepalen, bijvoorbeeld om het domein door een al aanwezige eigen nameserver te kunnen laten beheren.

Bij een webpakket hoort in principe ook een aan het domein gekoppelde mailservice. Minimaal 50, maar liever nog 100 eigen postbussen moet de hoster wel toestaan, zodat je familie, een klein bedrijfje of een vereniging van adressen en eigen accounts kan worden voorzien. Je wilt niet dat de postbus al meteen na het ontvangen van een paar foto's en mp3's volloopt, dus moet je ook voldoende opslagruimte hebben. Bij een groot aantal hosters kun je zelf een maximum instellen

voor de grootte van een postbus. In sommige gevallen kun je het zelfs zonder maximum doen. In dat geval wordt de ruimte bepaald door de beschikbare webruimte.

Enkele aanbieders hebben een bepaald vast maximum ingesteld voor de postbussen. Bij Yourhosting is dat standaard 24 MB per account, maar dat kun je vergroten tot maximaal 240 MB. Bij Strato is dat 1000 MB per account. Maar ook hele grote mailaccounts kunnen na verloop van tijd vol lopen, met name als de gebruiker zijn mails niet downloadt maar via IMAP op de server beheert.

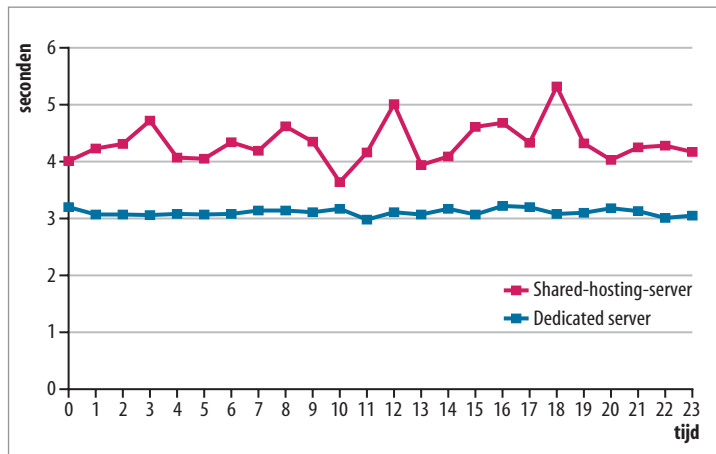
Het is bovendien prettig als je mail zowel via een webfront-end als via POP3 of IMAP kunt ophalen. Gezien de dagelijks binnenstromende hoeveelheden spammail, hoort een redelijk spamfilter bij de basisdiensten. Ook hiervoor geldt dat deze er bij een aantal aanbieders standaard bij zit, maar bij andere pakketten moet je die er nog apart bijbestellen, iets wat je ook bij het uiteindelijke totaalbedrag moet incalculeren. Een virusbescherming biedt extra beveiliging, maar lijkt ons niet per se essentieel, omdat de gebruikers die meestal lokaal op hun computers ook hebben.

De hogere prijzen die soms gevraagd worden, zijn vaak terug te zien in extra mogelijkheden. Zo krijg je bij Strato voor 12 euro aan verzendkosten een aantal softwarepakketten, waaronder Adobe Photoshop Elements, Adobe GoLive, Namo WebEditor, Magix Foto's op CD & DVD en Magix Xtreme Photo & Graphic Designer SE. Daar moet je in de winkel veel geld voor neertellen. Maar of je als beginnend webmaster nou meteen een professionele webeditor van het formaat van een Adobe GoLive 9 nodig hebt? Daar komt nog bij dat GoLive sinds vorige jaar niet meer verder ontwikkeld wordt en bij Adobe is opgevolgd door Dreamweaver. De meegeleverde versie van Photoshop Elements is ook een verouderde versie. Deze software moet dan ook geen reden zijn voor het kiezen van een hostingpakket, tenzij je die programma's expliciet nodig hebt.

Bron: T&I Internet AG

In een rekencentrum zitten de webserver in 19"-kasten, die in enkele minuten kunnen worden vervangen.

De per uur gemeten laadtijden bewijzen dat een shared-hosting-server duidelijk gevoeliger op belasting reageert dan een dedicated server in hetzelfde rekencentrum.

Ook hier geldt dus: als je je niet met administratieve taken wilt bezighouden, is dit geen optie voor je. Professionele webmasters kiezen trouwens graag voor een virtueel systeem om daar een website te installeren, zodat ze deze uitvoerig kunnen testen voordat die op een andere plek op een productieserver wordt gezet. Het is ook mogelijk om bij eenzelfde hoster bij een dedicated server nog een virtuele server te huren, die dan kleinere taken afhandelt.

Net als bij shared hosting zijn bij virtuele servers ook performanceschommelingen te verwachten. Je weet immers niet hoe slim de virtualisatiesoftware is in het verdelen van de resources en hoeveel je onzichtbare burens de machine zullen belasten. Uit vergelijkende metingen blijkt dat dedicated servers duidelijk constantere prestaties bieden dan hun virtuele tegenhangers. We hebben vier weken lang een virtuele en een dedicated server in het rekencentrum van Strato getest. Het resultaat: de website van de virtuele server was structureel langzamer en vertoonde bovendien in tijden van piekbelasting een grotere daling in performance.

Middenmanagement

Een managed server is een mogelijke middenweg voor iedereen die de prestaties van een dedicated server wil, maar dan zonder alle administratieve rompslomp. De hosters maken reclame met "geen zorgen over uw server" (Proserve), "wij nemen alle technische aspecten voor onze rekening" (Xelmedia) en "U heeft er zelf geen omkijken naar" (Flexwebhosting).

Naast dergelijke duidelijke taal zijn onze testresultaten echter ontvankelijk. De kwaliteit van de producten viel op veel gebieden tegen. Geen van de vijf aanbiedingen die we bekeken was een krachtig alternatief voor een shared-hosting-pakket. De reden was niet zo zeer een te kleine functieomvang, maar wel de min of meer serieuze gebreken bij het onderhoud van de systemen. Zo kwamen we bijvoorbeeld distributies als Red Hat 7.0 en Suse 9.0 tegen, die inmiddels niet meer officieel worden ondersteund, wat ronduit onverantwoordelijk is.

Waarschijnlijk willen de providers allerlei supportvragen voorkomen die wellicht ontstaan als webtoepassingen na ongeteste pakketupgrades plotseling niet meer werken. "Never touch a running system" is blijkbaar het favoriete devies van de hosters. Maar de veiligheid van de servers gaat er dan wel op achteruit. Toen wij steekproefsgewijs op veiligheidslekken controleerden, konden we dankzij de gebrekkige updatepraktijk regelmatig binnendringen.

Als klant vertrouw je echter op je provider en zet je soms kritieke gegevens op de server. Gezien de genoemde problemen moet je heel goed overwegen wie je het beheer van je webserver in handen geeft – of dat je toch liever voor een comfortabel shared-hosting-pakket kiest en de performanceschommelingen accepteert. (nkr)

Door de toenemende interesse voor CMS'en als Joomla en Drupal, bieden veel hosters de mogelijkheid die tegen een bepaalde meerprijs kant-en-klaar te installeren op je webruimte. Bij Hosting 2GO krijg je voor eenmalig 12 euro de mogelijkheid o.a. Joomla, Drupal, phpNuke, phpBB, osCommerce en Coppermine te installeren. Bij Joomla Hosty zijn de hostingpakketten zelfs speciaal ingericht voor het gebruik van het Joomla CMS. Datzelfde geldt voor de Joomla-pakketten van Joomla Web Hosting, maar die zijn beduidend duurder. Bij Eduka Hosting kun je ook een speciaal Drupal-hostingpakket bestellen.

Service

In het ideale geval maken de hosters dagelijks een back-up van je webruimte, databases en e-mailaccounts om je gegevens veilig te stellen. Zo'n beetje iedere hoster claimt dat ook te doen. Toch bereiken ons regelmatig berichten van lezers dat een restore in geval van problemen niet altijd lukt. In dat geval ben je aangewezen op je eigen back-up.

Dan zou het handig zijn als de hoster je de mogelijkheid biedt om bij gegevensverlies zelf een restore op poten te zetten. Bij navraag bleek dat het echter maar bij weinig providers mogelijk is om via een simpele vraag aan de helpdesk gratis bij de door de provider geback-upte archieven te komen. Bij veel providers kan een dergelijke restore van een back-up echter aardig in de papieren lopen. Indien een technicus bijvoorbeeld 100 euro per uur vraagt en het daarbij geheel onduidelijk is hoe lang hij met restore bezig zal zijn, kan je dat uiteindelijk een flinke duit kosten.

Op dit moment biedt Strato de beste back-upoplossing op de markt. Deze is gebaseerd op de techniek van storageproducent NetApps. De hoster maakt automatisch een continu geactualiseerde back-uphistory van webspace en databases. De klant kan te allen tijde op de back-upserver inloggen en uit de snapshots de juiste er uitzoeken. Op die manier zijn ook afzonderlijke bestanden te herstellen, of die nou een uur of 30 dagen geleden werden geback-up.

Eigen huis te huur

Veel functies die in shared-hosting-pakketten zitten, worden door de hosters ook aan huurders van dedicated servers aangeboden, maar dan natuurlijk zonder back-upoplossingen. Wel krijg je vaak opslagruimte ter grootte van de harddisk van de server in het rekencentrum, die je via FTP voor het back-uppen kunt gebruiken. Dat moet je als klant echter wel zelf doen, jij bent immers de enige met toegang tot alle plekken op de server.

Dedicated servers zijn al vanaf zo'n 35 euro per maand te huur, maar dan gaat het om machines die uit no-name-componenten zijn samengesteld. Systemen waarvan de onderdelen expliciet voor continu 24/7-gebruik gemaakt zijn en dus een hogere garantie tegen uitval bieden, kun je vanaf zo'n 50 à 60 euro per maand huren. Meestal komt daar een setuptarief van 80 tot 100 euro bij. Dergelijke servers hebben bijna altijd een contractduur van minstens twaalf maanden.

Voor de administrator van een eigen server moet het duidelijk zijn dat hij alle diensten zelf moet beheren. Daarbij gaat het niet alleen om de Apache-webserver, maar ook om de geïnstalleerde mailserver en alle andere mogelijke toepassingen, zoals een gameserver bijvoorbeeld. Veel providers installeren wel handige beheerstool zoals Plesk, maar ook die neemt je het tijdrovende werk om alle programma's up-to-date en dus veilig te houden niet uit handen. Afhankelijk van het besturingssysteem heb je er dus goede kennis van Linux of Windows voor nodig.

Als je een volledige root-toegang tot het systeem wilt hebben, maar dan voor minder geld, kun je overwegen om een virtuele server te nemen. Net als bij shared hosting deel je een machine met 10 tot 100 klanten, maar je hebt dan wel een strikt afgeschermd Linux- of Windows-serveromgeving tot je beschikking. Virtualisatiesoftware die op die machine is geïnstalleerd – meestal wordt Virtuozzo van Parallels gebruikt – wijst aan elke omgeving dynamisch resources zoals processor-tijd en werkgeheugen toe. Afhankelijk van het pakket mogen daarbij vastgestelde minimumwaarden niet worden overschreden.

Een virtuele server vereist vergelijkbare knowhow als diens grote dedicated broer.